

планети.

Українське студентство, в тому числі і майбутні дизайнери одягу, виховуються в дусі поваги до ідей екології. Можливість просунення на ринок дійсно корисного одягу вони вбачають в його абсолютній стильності. Очевидно, що рух в напрямку екологізації свідомості споживача, а так і виробника існує, він помітний, в нього є свої ідеологи. На жаль, ще до кінця не ясно, що ми хочемо отримати від дизайнерів одягу такого, що стовідсотково знижувало б тиск на довкілля? Як бути з натуральною шкірою і особливо з хутром, вироби з яких сьогодні суперечать принципам біоморфізму, які лежать в основі екологічного знання? Хто створить умови і візьме на себе відповідальність за обмеження споживання? Очевидно, що вирішення цих проблем дизайнери одягу самі не знайдуть. Екодизайн одягу лише в одиничних випадках дійсно здатен вирішити проблему самотужки.

Список використаних джерел

1. Дацюк С., Матвієнко К. Криза надспоживання. *Українська правда*. 2018. URL: <https://www.prawda.com.ua/articles/2008/11/4/3603221/> (дата звернення 06.04.2022).
2. Дизайнерська діяльність: екологічне проектування. Науково-методичне видання / В. О. Свірко, О. В. Бойчук, В. М. Голобородько, А. Л. Рубцов, О. В. Кардаш, О. В. Чемакіна. Київ : УкрНДІ ДЕ, 2016. 196 с.

ВИМОГИ ДО БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПРИ РОБОТІ ЗІ ШВЕЙНИМ ОБЛАДНАННЯМ

Проценко Тетяна Валеріївна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. У статті розглянуто питання охорони праці та безпеки праці працівників на швейних підприємствах. Зауважується необхідність проходження навчання та перевірку знань з охорони праці та техніки безпеки робітниками швейного виробництва. Аналізуються особливості роботи учнів зі швейним обладнанням на уроках трудового навчання у процесі опанування технології виготовлення швейних виробів. Розглядають правила техніки безпеки при роботі на побутовому швейному обладнанні.

Ключові слова: швейне обладнання, охорона праці, безпека праці, технологія виготовлення швейних виробів, правила техніки безпеки, трудове навчання.

Охорона праці на швейному підприємстві спрямована на збереження здоров'я та запобігання каліцтвам під час експлуатації обладнання та знаходження на робочому місці.

Наказом Міністерства надзвичайних ситуацій України від 12.12.2012 № 1416 затверджено Правила охорони праці для працівників швейного виробництва (НПАОП 18.2-1.04-13). Ці правила поширюються на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та організаційно-правової форми, які використовують найману працю та здійснюють діяльність, пов'язану з виробництвом швейних виробів. Правила регламентують вимоги до безпечного виконання робіт у технологічних процесах швейного виробництва та є обов'язковими для виконання роботодавцями та працівниками.

Робітники повинні проходити навчання та перевірку знань з охорони праці та техніки безпеки [2]. Працівники, які тільки вийшли на роботу, проходять вступний інструктаж Його проводить інженер з охорони праці або головний інженер. Після цього робітник проходить первинний інструктаж і кожні 3 місяці – повторний. У разі введення в експлуатацію нового обладнання або у разі виникнення нештатної (аварійної) ситуації проводять позаплановий інструктаж. Разовий інструктаж проводять при виконанні робіт, які не пов'язані з робочими обов'язками робітника. При порушенні правил техніки безпеки та охорони праці робітнику роблять попередження.

Потрібно відмітити, що швейне обладнання як за обсягом продукції, так і за своєю номенклатурою дуже різноманітне. Воно відрізняється видами технологічних операцій, що

виконуються на ньому, конструкцією машин та принципом управління.

Швейна машина – є об'єктом точної механіки. При роботі на ній, можуть діяти такі небезпечні та шкідливі для людини, виробничі фактори: рухомі частини швейного обладнання; підвищена температура повітря робочої зони; недостатня освітленість робочої зони;

Тож у приміщеннях, де здійснюються роботи зі швейним обладнанням, повинна бути присутня медична аптечка, повністю укомплектована всіма необхідними медикаментами і перев'язувальними засобами.

Навчання технології виготовлення швейних виробів та роботи зі швейним обладнанням розпочинається ще в школі на уроках трудового навчання. Існує рід правил техніки безпеки, яких повинні дотримуватися учні при роботі на швейних машинах [1]. Зупинимось детальніше на них.

Перед початком роботи на побутовому швейному обладнанні потрібно одягнути спецодяг та прибрати волосся під косинку. Стілець слід розташувати навпроти голки побутової швейної машини з ножним приводом. Необхідно прибрати з робочого столу всі зайві предмети, які не використовуються під час роботи. Сидіти потрібно на всій поверхні стільця, злегка нахилившись вперед, спину слід тримати тільки прямо. Ноги на педаль необхідно поставити таким чином, щоб носок правої ноги був висунутий злегка вперед. Ліву ногу слід розташувати ближче до переднього краю педалі. Відстань від очей до виробу має бути 30 – 40 см. Кисті рук слід розташувати на платформі перед лапкою побутової швейної машини. Лікті повинні бути на одному рівні з робочим столом.

Під час роботи на швейному обладнанні працювати потрібно обома руками. Необхідно уважно стежити за робочою позою та положенням рук: не схилитись близько до рухомих та обертових частин швейного обладнання, не підводити руки близько до голки. Обрізати нитки слід тільки ножицями. У ході виконання роботи слід пам'ятати та дотримуватись вимог інструкції з техніки безпеки.

Після закінчення необхідно поставити швейну машину на вільний хід. Слід прибрати своє робоче місце, розкласти всі робочі інструменти на відведені для їх зберігання місця. При необхідності виконати чистку та змащення швейної машини. Потрібно підкласти невеликий шматок тканини під лапку швейної машини і опустити лапку.

Під час аварійної ситуації необхідно діяти згідно вимог безпеки праці при роботі зі швейним обладнанням. У разі поломки голки, обриві приводного ремня слід негайно припинити роботу. У випадку отримання травми необхідно негайно надати першу невідкладну допомогу та звернутися до найближчого медичного закладу або викликати службу швидкої допомоги.

Список використаних джерел

1. Інструкція з охорони праці для учнів при роботі на побутовій швейній машині з ножним приводом. URL: <https://osvita-docs.com/node/136>
2. Нові Правила охорони праці для працівників швейного виробництва. URL: <https://www.sop.com.ua/news/890-novi-pravila-okhoroni-pratsi-dlja-pratsivnikiv-shvejnjogo-virobnitstva>

ВАЖЛИВІСТЬ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН ПРИРОДНИЧОГО ЦИКЛУ

Прусова Маріанна Олександрівна

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Анотація. У статті проаналізовано особливості розвитку культури безпеки в учнів під час вивчення природничих дисциплін. Зазначається, що результатом такого навчання в школі має бути гармонійно розвинена особистість, яка сформувала навички та вміння, що